

for a living planet®

**Fundacja WWF
Polska**

ul. M. Gandhiego 3
02-645 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI ZA ROK 2016

Nazwa: Fundacja WWF Polska

Siedziba: ul. M. Gandhiego 3, 02-645 Warszawa

Adres biura i adres korespondencyjny: ul.M. Gandhiego 3, 02-645 Warszawa.

Tel: 022 849 84 69

Fax: 022 646 36 72

e-mail: kontakt@wwf.pl

strona internetowa: www.wwf.pl

Data rejestracji fundacji: Fundacja została zarejestrowana w dniu 07.05.2003 roku w Krajowym Rejestrze sądowym w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Podmiot został także wpisany do rejestru przedsiębiorców.

KRS: nr 0000160673

NIP: 521-32-41-055

REGON: 015481019

Zarząd, rada

Członkowie Zarządu:

Prezes Zarządu - Magdalena Dul- Komosińska,

Skład Rady Fundacji:

Donna Lusti, Hartmut Jungius, Andrzej Grzegorz Kruszewicz, Jan Christopher Faryaszewski, Mariusz Cezary Grendowicz, Jakub Jerzy Antoszewski, Agata Oktawia Wejchert-Dworniak, Marek Wojciech Wojtyna, Heinrich Christoph Wolfgang

for a living planet®

Cele fundacji (według statutu):

Celem fundacji jest działanie zmierzające do ochrony środowiska naturalnego i procesów ekologicznych, a zwłaszcza fauny i flory, krajobrazu, wód, gleby, powietrza i innych bogactw naturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymania podstawowych procesów ekologicznych i systemów podtrzymywania życia oraz zachowania i zapewnienia nieprzerwanego korzystania z gatunków genetycznych i różnorodności ekosystemu.

W zakresie działalności pożytku publicznego fundacja prowadzi działalność (według statutu):

- w zakresie ekologii i ochrony środowiska,
- w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinach nauk przyrodniczych i tech.
- doradztwa w dziedzinach nauk przyrodniczych i ochrony środowiska
- edukacyjną i wydawniczą
- związaną z organizacją targów, wystaw i kongresów

Zasady, formy i zakres działalności statutowej:

Fundacja WWF Polska jest organizacją pozarządową mającą status organizacji pożytku publicznego i w ramach działalności statutowej prowadzi tylko działalność nieodpłatną pożytku publicznego. Fundacja realizuje swoje cele statutowe podejmując starania aby zbierać jak również i wypłacać fundusze na ochronę przyrody innym organizacją non profit, także nimi zarządzać, analizować potrzeby ochrony środowiska w Polsce oraz badać i rozwijać środki dla zaspokojenia tych potrzeb. Fundacja stara się rozwijać świadomość potrzeby ochrony przyrody poprzez działalność edukacyjną, informacyjną i wydawniczą. Organizuje spotkania, szkolenia i konferencje o tematyce związanej z ochroną środowiska, uczestniczy w projektowaniu, produkcji i udostępnianiu odpowiednich materiałów dla celów edukacyjnych, kampanii, wystaw i środków przekazu, aby wzmacniać i rozwijać ruch na rzecz ochrony przyrody w Polsce. Fundacja finansuje też działania i projekty związane z ochroną środowiska, w tym badania naukowe, wymianę naukowców czy specjalistów z zakresu ochrony przyrody, studentów i innych osób oraz promuje i uczestniczy w konferencjach, seminariach, wykładach i spotkaniach wspomagających ochronę przyrody. Fundacja stara się rozwijać moralne i finansowe wsparcie dla ochrony przyrody wspierając i ściśle współpracując z innymi organizacjami działającymi na całym świecie a utworzonymi przez organizację WWF poprzez współfinansowanie prowadzonych przez nie akcji i projektów w zakresie ochrony środowiska naturalnego i procesów ekologicznych. Fundacja opracowuje projekty, ekspertyzy oraz badania dotyczące zagadnień ekologicznych. Uczestniczy też w postępowaniach administracyjnych i sądowych w zakresie spraw związanych z ochroną środowiska.

for a living planet®

W 2016 roku Fundacja WWF Polska realizowała 15 projektów wspomaganie akcjami komunikacyjnymi

Projekt "Ograniczanie wpływu odpadów morskich w formie zagubionych sieci rybackich na stan środowiska Morza Bałtyckiego"

W 2016 r. Fundacja WWF Polska w międzynarodowym konsorcjum 9 organizacji partnerskich z 4 krajów nadbałtyckich: Szwecji, Estonii, Niemiec i Polski aktywnie działała na rzecz poszukiwania zagubionych sieci rybackich i ich usuwania. Międzynarodowy projekt współfinansowany przez INTERREG Baltic Sea Region Programme 2014-2020 rozpoczął się w marcu 2016 r. i będzie trwał do lutego 2019 r. Budżet projektu sięga 3,7 mln euro w podziale na 9 partnerów. Projekt zakłada przetestowanie metod przyjętych we wcześniejszych projektach WWF Polska w innych krajach Regionu Morza Bałtyckiego poprzez realizację akcji poszukiwania i wyławiania sieci widm z wybranych obszarów morskich. Projekt zakłada również testowanie elektronicznego systemu znakowania sieci rybackich, który może się przyczynić w przyszłości do znacznego zredukowania problemu gubienia sieci przez rybaków. W 2016 r. zostały przeprowadzone szerokie konsultacje z rybakami z 4 krajów nadbałtyckich na temat miejsc koncentracji zagubionych sieci w Bałtyku jak również różnorodnych przyczyn ich zagubienia. Wyniki pozwolą na opracowanie mapy Bałtyku przedstawiającej tzw. "hot spoty" dla sieci widm jak również zaplanowanie akcji w morzu w roku 2017 i 2018. Spodziewanym efektem projektu jest powstanie gotowych rozwiązań do szukania i wyławiania sieci widm w różnych miejscach i warunkach środowiskowych.

Projekt „Ochrona różnorodności biologicznej mórz i oceanów”

W 2016 roku w ramach projektu został zorganizowany cykl szkoleń dla przetwórców i sprzedawców produktów rybnych na temat systemów certyfikacji produktów rybnych i owoców morza.

W ramach projektu opracowano i promowano kolejną wersję publikacji „Jaka ryba na obiad? – Poradnik konsumenta o rybach i owocach morza”. Zaktualizowano również wersję poradnika on-line – dostępną na stronie www.ryby.wwf.pl.

Realizację projektu zakończono w kwietniu 2016 roku. Projekt korzystał z dofinansowania pochodzącego z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG.

Projekt przyniósł mierzalne efekty zwiększenia świadomości konsumentów na temat wpływu ich codziennych decyzji konsumenckich na różnorodność biologiczną mórz i oceanów.

Projekt „Ochrona Morza Bałtyckiego”

W 2016 roku w ramach realizacji projektu prowadzone były działania rzecznicze, komunikacyjne i konsultacyjne.

for a living planet

Przeprowadzono działania rzecznicze wśród polityków, decydentów, przetwórców produktów rybnych, sprzedawców. Opracowano i rozpowszechniono polskojęzyczne materiały na temat zrównoważonej Niebieskiej Gospodarki, zarządzania opartego na ekosystemie oraz morskich obszarów chronionych. Przeprowadzono również bezpośredni lobbying wśród polskich europarlamentarzystów i uzyskano deklarację dalszej współpracy.

Kwestie związane z ochroną środowiska Morza Bałtyckiego, w tym m.in. problem eutrofizacji Bałtyku, zasady zrównoważonej Niebieskiej Gospodarki oraz zarządzanie oparte na ekosystemie prezentowano również podczas cyklu szkoleń dla wolontariuszy.

Prowadzono promocję rolnictwa przyjaznego środowisku Morza Bałtyckiego - przeprowadzono dystrybucję broszur opracowanych w oparciu o wiedzę i doświadczenie zebranych w ramach konkursu na Rolnika Roku Regionu Morza Bałtyckiego. Materiały zostały przekazane do głównych i lokalnych ośrodków doradztwa rolniczego.

Fundacja WWF Polska aktywnie uczestniczyła również w procesie konsultacji kluczowych dokumentów legislacyjnych. Fundacja była jedyną organizacją pozarządową, która wzięła udział w konsultacjach Krajowego Programu Ochrony Wód Morskich - programu działania stworzonego w ramach realizacji Ramowej Dyrektywy w sprawie Strategii Morskiej UE. Fundacja uczestniczyła również w procesie konsultacji Prawa Wodnego - szczególnie w kontekście wdrażania Dyrektywy Azotanowej w Polsce. Część zgłoszonych przez fundację uwag została uwzględnionych w dokumentach.

Prowadzono również aktywną współpracę z Komisją Helsińską w zakresie realizacji planu działań HELCOM dotyczącego odpadów morskich.

Projekt „Zwiększanie znaczenia mokradł śródpolnych w przeciwdziałaniu eutrofizacji Morza Bałtyckiego”

W 2016 roku uzyskano finansowanie z Funduszu Seed Money Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego (finansowanie wstępne) na realizację projektu SIGWET. Projekt realizowany był przez partnerów z Polski, Litwy i Estonii.

W ramach realizacji projektu zebrano i przeanalizowano informacje związane z wykorzystaniem mokradł śródpolnych w przeciwdziałaniu eutrofizacji. Zebrano partnerów do realizacji głównego projektu (15 partnerów z 7 krajów regionu Morza Bałtyckiego). Opracowano koncepcję projektu głównego, plan działania, budżet i inne niezbędne dokumenty. Opracowano studium wykonalności przykładowego mokradła. Przeprowadzono analizę możliwych źródeł finansowania i złożono wnioski o finansowanie projektu głównego. Koncepcję głównego projektu prezentowano różnym grupom interesariuszy - w efekcie projekt uzyskał status Projektu Flagowego Obszaru Priorytetowego "Eutrofizacja" w ramach Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego.

for a living planet®

Projekt „Ochrona siedlisk ssaków i ptaków morskich”

Pierwszy projekt finansowany przez grant zakończył się 30 listopada 2015 r. W roku 2016 kontynuacja działań następowała z funduszy własnych WWF i Uniwersytetu Gdańskiego (partnera projektu) w ramach zachowania tzw. trwałości projektu. W listopadzie 2016 r. rozpoczął się projekt pn. “Ochrona ssaków i ptaków morskich i ich siedlisk”, będący kontynuacją poprzedniego.

Projekt „Ochrona ssaków i ptaków morskich i ich siedlisk”

Projekt rozpoczął się w listopadzie 2016 r. i stanowi kontynuację wcześniej realizowanych projektów. W roku 2016 rozpoczęły się prace przygotowawcze do realizacji celów projektu.

Projekt ma na celu ochronę ssaków morskich (fok i morświnów) oraz nadmorskich lęgów ptaków (sieweczki obrożnej, rybitwy białoczelnej, czubatej, rzecznej i ostrygojada) przed czynnikami antropogenicznymi, minimalizację interakcji ssaków i ptaków morskich z rybołówstwem (szczególnie ważne dla krytycznie zagrożonej w Bałtyku populacji morświna), gromadzenie danych naukowych nt. ssaków morskich, monitoring gatunków, ich siedlisk i istniejących zagrożeń (dane zbierane w bazie), a także monitoring tras migracyjnych fok. W wyniku zastosowania odstraszczy akustycznych (pingerów) nastąpi obniżenie ryzyka przyłowu ssaków i ptaków morskich w sieci rybackie. Kontynuowana będzie działalność patrolu terenowego obejmującego całe polskie wybrzeże. 200 wolontariuszy będzie działać na rzecz ochrony siedlisk morskich, m.in. doraźnie zabezpieczając foki wychodzące na plaże i aktywnie chroniąc lęgi morskich ptaków przed antropopresją.

Projekt „Monitoring odpadów na wybranych odcinkach polskiego wybrzeża Morza Bałtyckiego”

W 2016 r. na zlecenie Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzono projekt monitoringu odpadów na 15 wybranych, reprezentatywnych odcinkach wybrzeża o długości 1 km. W ramach projektu wolontariusze Błękitnego Patrolu WWF rewidowali wskazane odcinki i sporządzali raporty dotyczące stanu wybrzeża, uwzględniając klasyfikację odpadów na osiem głównych kategorii (m.in. papier, szkło, plastik itd.) i podkategorie, ich liczbę oraz rozmiar odpadów wg nadesłanej przez IMiGW klasyfikacji gabarytowej. Zazwyczaj te działania połączone były ze sprzątnięciem plaż. Podczas monitoringu odnotowywane były również informacje pogodowe (siła wiatru, temperatura, zjawiska atmosferyczne, kierunek wiatru, zachmurzenie, widoczność), a także dane nt. zmian zachodzących w linii brzegowej (m.in. rozwój infrastruktury). Projekt był realizowany w czterech etapach - każdy w innej porze roku. Zakończenie każdego etapu skutkowało stworzeniem raportu zbiorczego z całego wybrzeża Bałtyku na potrzeby dalszych analiz prowadzonych przez IMiGW. Do końca 2016 r. zostały przeprowadzone 3 etapy monitoringu odpadów (4 etap odbył się na przełomie 2016 i 2017 r., zgodnie z założonym harmonogramem).

for a living planet®

Projekt „Marine Mammals/ Ssaki morskie”

Projekt finansowany z funduszy Horizon 2020, przy wykorzystaniu wizerunku ssaków morskich, jako zwierząt o ciekawych zachowaniach i cechach fizyczno-biologicznych, ma na celu zainteresowanie młodzieży tematami naukowymi, a także podejmowaniem kariery naukowej związanej z naukami przyrodniczymi. Aby to osiągnąć opracowywane są materiały szkoleniowe zakładające interaktywne poznawanie problemów związanych ze środowiskiem życia ssaków morskich. Materiały te opierają się na współczesnych problemach naukowych dotyczących tych zwierząt i jednocześnie wprowadzają uczniów i nauczycieli w tematykę naukową oraz metody badawcze.

We wrześniu 2016 r. odbyło się spotkanie rozpoczynające projekt, w trakcie którego nastąpiło zapoznanie się ze sobą wszystkich partnerów projektu, w tym Fundacji WWF Polska. Pomiędzy partnerów projektu (9 uczelni i ośrodków edukacyjnych z Niemiec, Polski, Szwecji, Belgii i Danii) rozdzielono zadania przygotowania materiałów wchodzących w skład modułów edukacyjnych i tzw. *expedition boxes*, czyli praktycznych zestawów narzędzi, na podstawie których prowadzone będą zajęcia edukacyjne dla uczniów i warsztaty dla nauczycieli. W ostatnim kwartale 2016 rozpoczęto prace nad kompletowaniem wspomnianych materiałów edukacyjnych i planowanie szkoleń dla nauczycieli.

Projekt „Ochrona wód”

WWF w roku 2016 kontynuował działania na rzecz zmniejszenia negatywnego wpływu tzw. prac utrzymaniowych na przyrodę rzek. Obejmowały one kontynuację prac nad waloryzacją stanu koryt polskich małych rzek w oparciu o analizę zdjęć satelitarnych, inwentaryzację prac utrzymaniowych prowadzonych na polskich rzekach w oparciu o monitoring przetargów oraz opracowanie zasad dobrych praktyk utrzymania rzek.

Dzięki inicjatywie WWF Polska w 2016 roku do polskich czytelników trafił podręcznik „Przepławki dla ryb – projektowanie, wymiary i monitoring” wydany przez FAO (Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa), a przetłumaczony z języka angielskiego dzięki wsparciu polskich naukowców zajmujących się rzekami i urządzeniami ułatwiającymi rybnym wędrówkę. Podręcznik ten, zaliczany do klasyki literatury poświęconej udrażnianiu rzek dla wędrówki wstępującej ryb i innych organizmów wodnych, jest pierwszą w języku polskim publikacją w wyczerpujący sposób przedstawiającą zagadnienia projektowania przepławek. Zawiera on cenne informacje o funkcjonowaniu ekosystemów rzecznych, ułatwiające zrozumienie przyrodniczego kontekstu ekologicznej drożności rzek.

Do tej pory ponad 1200 egzemplarzy przekazaliśmy instytucjom zarządzającym rzekami (Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych), Regionalnym Dyrekcjom Ochrony Środowiska, okręgom Polskiego Związku Wędkarskiego, Uczelniom Wyższym, Bibliotekom i projektantom.

for a living planet®

Wraz z Biebrzańskim Parkiem Narodowym świętowaliśmy zakończenie ważnego etapu renaturyzacji stosunków wodnych w osuszonej jeszcze w XIX w. części Bagien Biebrzańskich: budowę jazu i progów podpiętrzających wodę na Kanale Woźnawiejskim. Dzięki tym budowlom poprawi się uwodnienie torfowisk, dla których niedostatek wody oznacza degradację. Począwszy od roku 1990 WWF wspierał Biebrzański Park Narodowy w opracowaniu koncepcji i dokumentacji technicznej renaturyzacji stosunków wodnych, którą Park ostatecznie zrealizował w 2016 roku dzięki projektowi LIFE+.

Projekt „Klimat i Energia”

Zleciliśmy opracowanie Instytutowi Energetyki Odnawialnej i opublikowaliśmy raport “ Krajowy plan rozwoju mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii do roku 2030”. Raport pokazuje potencjał, koszty i korzyści (finansowe i społeczne) towarzyszące dynamicznemu rozwojowi odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych i mikro i małych przedsiębiorstwach. Rekomenduje też rozwiązania systemowe.

Opracowaliśmy i opublikowaliśmy kalkulator opłacalności inwestycji w mikroinstalacje fotowoltaiczne z możliwością analizy porównawczej względem systemów wsparcia. Do prac nad kalkulatorem zaangażowaliśmy naukowców z AGH i Uniwersytetu Wrocławskiego.

Zaangażowaliśmy się w proces konsultacji nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii, Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju i rozporządzenia dot. definicji drewna energetycznego.

W ramach projektu Energia odNowa (projekt współfinansowany przez Komisję Europejską - LIFE i NFOŚiGW) został opracowany i opublikowany raport pt. “Jak promować politykę prośrodowiskową i energetykę odnawialną w Polsce (raport o docieraniu z przekazem do grupy docelowej LIFE_WZROST_PL)”. Celem powstania raportu było przekazanie wiedzy naukowej i eksperckiej dotyczącej metod docierania do grup docelowych w sprawie ochrony środowiska i klimatu.

Wspólnie z innymi organizacjami pozarządowymi pracowaliśmy nad zwiększeniem społecznego nadzoru nad wydatkowaniem funduszy unijnych. Przedstawiciel WWF został przewodniczącym Grupy roboczej ds. energetyki i efektywności energetycznej przy Komitecie Monitorującym Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.

Projekt „Karpaty”

Na podstawie danych z działań prowadzonych w terenie wykonano inwentaryzację przyrodniczą do dokumentacji przyrodniczej dla proj. Turnickiego Parku Narodowego oraz projektowanego rezerwatu Reliktowa Puszcza Karpacka. Przeprowadzono terenową inwentaryzację gatunków wymagających ochrony strefowej w Karpatach, której efektem było zgłoszenie 36 stanowisk gatunków wymagających utworzenia stref ochronnych. Przeprowadzono inwentaryzację przyrodniczą w 3 bieszczadzkich nadleśnictwach. Odnaleziono w terenie i udokumentowano ponad 7400 drzew spełniających kryteria pomnika przyrody.

for a living planet®

Projekt „Ochrona dużych drapieżników”

W celu ograniczenia szkód w gospodarstwach powodowanych przez chronione gatunki: niedźwiedzie, i wilki, WWF Polska już od wielu lat prowadzi działania prewencyjne. Zarówno pasieki, jak i pastwiska, gdzie pasą się owce, kozy, krowy czy konie ogradza się specjalnymi pastuchami elektrycznymi, które utrudniają drapieżnikom czynienie szkód. W 2016 r. w porozumieniu z Regionalnymi Dyrekcjami Ochrony Środowiska w Krakowie i Rzeszowie oraz Bieszczadzki m Parkiem Narodowym przekazano łącznie 17 zestawów takich pastuchów elektrycznych. Po raz pierwszy w historii takie urządzenia przekazano również dla potrzebujących w ukraińskiej części Karpat. Na Ukrainie, w rejonie Użańskiego Parku Narodowego zorganizowano również warsztaty dla pszczelarzy i rolników nt. sposób zabezpieczania pasiek i zwierząt hodowlanych przed niedźwiedziami i wilkami.

W 2016 r. WWF Polska kontynuował wsparcie dla reintrodukcji rysia na Mazurach. Reintrodukcja rysia prowadzona jest tam specjalną metodą „born to be free”. W 2016 r. urodziły się 2 rysie, które zostały wypuszczone na wolność. Jeden z tych rysia dożył do momentu usamodzielnienia się i obecnie jest monitorowany przy pomocy obroży telemetrycznej.

W 2016 r. na Pogórzu Przemyskim oraz w Beskidzie Niskim przy wsparciu WWF Polska prowadzony był monitoring żbika – bardzo rzadkiego gatunku. Ponieważ niejasne są zachowania populacji tego zwierzęcia oraz jego czystość gatunkowa (żbiki krzyżują się z kotami domowymi) zbierano informacje nt. występowania ich w środowisku poprzez nieinwazyjny pobór próbek do analiz genetycznych.

Projekt „Ochrona tygrysa w kompleksie leśnym Belum-Temengor w Malezji”

W 2016 roku WWF Polska kontynuował wsparcie ochrony tygrysa malajskiego w kompleksie leśnym Belum-Temengor w Malezji, we współpracy z WWF Malezja. Przekazane środki zostały wykorzystywane do patrolowania pieszo lasu Belum-Temengor. Przeprowadzono 126 patroli anty-łusowniczych, podczas których likwidowano obozy łusowników i usuwano wnyki, w tym założone specjalnie w celu schwytania tygrysów. W ramach finansowania działań monitoringowych używane są również fotopułapki. Zdjęcia z fotopułapek pozwalają zidentyfikować poszczególne osobniki tygrysów, co będzie podstawą do oceny liczebności tego gatunku. Niekiedy fotografowane są inne zagrożone gatunki, a także łusownicy - wówczas zdjęcia przekazywane są lokalnym władzom.

Projekt „Wzmacnianie kontroli przestrzegania prawa w południowo-wschodnim Kamerunie, w Tridom Landscape”

W sierpniu 2016 roku WWF Polska realizował zadania wynikające z umowy z WWF Cameroon Country Programme Office zmierzające do ochrony unikatowych równikowych lasów deszczowych w rejonie Tridom Landscape, będących ostoją słoni leśnych. Przekazane środki zostały wykorzystane na wprowadzenie systemu gromadzenia informacji przestrzennej zwiększającego efektywność patroli anty-łusowniczych

for a living planet®

SAMRT (Spatial Monitoring and Reporting Tool). 20 strażników i pracowników rezerwatów zostało przeszkolonych w stosowaniu systemu SAMRT.

Projekt „Rzecznictwo na rzecz przyrody”

Od końca 2015 roku działamy wraz z innymi organizacjami pozarządowymi, na rzecz ochrony Puszczy Białowieskiej. Działania bazują na wiedzy naukowej, którą uzupełniamy własnym monitoringiem. Pokazujemy społeczeństwu, politykom, osobom decyzyjnym w instytucjach krajowych i międzynarodowych skutki wycinania najlepiej zachowanego lasu niżowego w Europie oraz niezgodność z prawem tych działań. Apel o ochronę Puszczy (<http://kochampuszcze.pl/>) do połowy grudnia 2016 r. podpisało ponad 165 tys. osób!

Fundacja WWF Polska wzięła udział w konsultacjach i kampanii dotyczącej dyrektyw Ptasiej i Siedliskowej. Dyrektywy te to kluczowe akty prawne dla ochrony przyrody w Unii Europejskiej, chroniące ponad 1400 gatunków oraz obejmujące obszar o powierzchni miliona kilometrów kwadratowych. Prawo to chroni około 20% powierzchni Polski w ramach sieci Natura 2000. Przedstawiliśmy dane z Polski pokazujące działanie tego prawa oraz wzięliśmy udział w kampanii społecznej wspierającej dyrektywy, w której wzięło udział pół miliona osób w całej UE. W końcu 2016 roku padła jasna odpowiedź Komisji Europejskiej – nie kształt dyrektyw jest problemem, ale ich skuteczne wdrażanie.

W 2016 braliśmy udział w konsultacjach społecznych kilku projektów aktów prawnych w tym projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (wersja projektu z dn. 8.07.2016 r.), w czasie których postulowaliśmy o nie wprowadzanie niekorzystnych dla ochrony przyrody zapisów. Dzięki stanowisku Fundacji WWF Polska i innych organizacji pozarządowych, część z proponowanych niekorzystnych zmian nie wprowadzono, m.in: usunięcie punktu, który nakazywał właścicielom nieruchomości eksterminować gatunki chronione (wilk, ryś, niedźwiedź, żubr) w dopuszczalnie maksymalnym zakresie, pod rygorem utraty odszkodowania za straty spowodowane przez te zwierzęta

Akcje komunikacyjne

W 2016 roku został wydany Living Planet Report - jedna z najważniejszych na świecie, wydawanych co dwa lata, publikacji naukowych na temat stanu przyrody na Ziemi i naszego na nią wpływu.

W roku 2016 Dział Rozwoju i Edukacji prowadził kampanię na rzecz powołania Turnickiego Parku Narodowego, na terenie Puszczy Karpackiej. Prowadzono działania edukacyjne na temat potrzeby zatrzymania destrukcyjnych działań, jakie prowadzone są na tym terenie i ochronny tego niezwykłego miejsca. W ramach prowadzonych działań zbierano również podpisy na stronie www.karpaty.wwf.pl pod petycją mającą pokazać poparcie społeczne dla idei ochrony Puszczy Karpackiej. Zebrano ponad 95 tys. głosów.

for a living planet®

Coroczna akcja Godzina dla Ziemi WWF poświęcona była ochronie populacji wilka w Polsce. Na stronie www.godzinadlaziemi.pl zbierano głosy poparcia dla idei ochrony wilka w Polsce i przeprowadzono dużą akcję komunikacyjną mającą na celu uświadomienie Polakom, jak ważną rolę w przyrodzie pełni wilk.

Rozpoczęto również pracę nad projektem „Wdrażanie Zrównoważonego Rozwoju na podstawie Odpowiedzialnej Społecznie Transformacji (WZROST)”, w wyniku której ma powstać film na temat zmiany klimatu i nieuniknionej rewolucji energetycznej.

Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej:

Działalność gospodarcza jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i w rozmiarach służących realizacji jej celów statutowych. Cały dochód z tej działalności fundacja przeznacza na działalność statutową w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. Przedmiotem działalności gospodarczej fundacji jest:

-PKD: 73. . . Reklama (umieszczanie logo firm na naszej stronie internetowej, na materiałach podczas konferencji pracowych, na banerach, itp., udzielanie licencji na użycie logo firmy)

-PKD: 85. . . Kształcenie/Edukacja – prowadzenie różnych form działań edukacyjnych zmierzających do zwiększenia i rozpowszechnienia świadomości społecznej w dziedzinie ekologii

-PKD: 47. . . Sprzedaż detaliczna prowadzona przez internet (sprzedaż detaliczna koszulek, kubków i maskotek)

Odpisy uchwał zarządu fundacji podjęte w roku 2016 roku:

Uchwała NR 01/02/2016 z dnia 17.02.2016 w sprawie sporządzania protokołów z posiedzeń Zarządu i Rady Fundacji .

Przychody uzyskane w 2016 roku:

I.Kwota przychodów organizacji ogółem (zgodnie z rachunkiem zysków i strat)	<u>23 517 626,53 zł</u>
1.Przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego	0,00 zł
2.Przychody z działalności statutowej	22 241 660,50 zł
3.Pozostałe przychody operacyjne	6 727,38 zł

for a living planet®

4.Przychody finansowe	455 033,80 zł
5.Przychody ze sprzedaży	814 204,85 zł

II. Źródła przychodów organizacji:

1. Ze źródeł publicznych ogółem:	949 288,75 zł
a) ze środków europejskich w rozumieniu przepisów o finansach publicznych	949 288,75 zł
b) ze środków budżetu państwa	0,00 zł
c) ze środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego	0,00 zł
d) ze środków państwowych funduszy celowych	0,00 zł
2. Ze źródeł prywatnych ogółem:	21 286 333,41 zł
a) ze składek członkowskich	0,00 zł
b) z darowizn od osób fizycznych	20 659 544,80 zł
c) z darowizn od osób prawnych	374 478,67 zł
d) z ofiarności publicznej (zbiórek publicznych, kwest)	0,00 zł
e) ze spadków, zapisów	245 809,94 zł
f) z wpływów z majątku (sprzedaż lub wynajem składników majątkowych)	0,00 zł
g) z nawiązek sądowych	6 500,00 zł
h) ze świadczeń pieniężnych	0,00 zł
3. Z innych źródeł (w tym odsetki, przychody ze sprzedaży)	1 282 004,37 zł

Wynik finansowy netto na sprzedaży wyniósł 813 200,53 zł.

Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł wynosi 3,59 %.

for a living planet®

Poniesione w 2016 roku koszty:

I.Całość poniesionych kosztów (zgodnie z rachunkiem zysków i strat)	<u>18 859 290,84 zł</u>
1.na realizację celów statutowych	14 182 190,46 zł
2.na działalność gospodarczą	1 004,32 zł
3.koszty utrzymania biura (administracyjne)	2 578 850,11 zł
4. koszty finansowe	1 618 981,01zł
4.koszty pozostałe	478 264,94 zł

Pracownicy

W 2016 r w fundacji zatrudnionych było 57 osób na etatach , w tym zarząd -1 osoba, stanowiska kierownicze - 6 osób, pozostali pracownicy etatowi - 50 osób (specjaliści – pracownicy umysłowi).
Na umowy cywilnoprawne w 2016 roku było zatrudnionych 88 osób. Brak było osób zatrudnionych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej.

Wynagrodzenia

1.Łączna kwota wynagrodzeń (brutto) wypłaconych przez fundację w 2016 roku	3 058 541,83 zł
a) z tytułu umów o pracę	2 336 968,94 zł
<i>w tym: wynagrodzenie zasadnicze pracowników</i>	<i>2 047 485,38 zł</i>
<i>wynagrodzenie Zarządu (wypłacono tylko zasadnicze)</i>	<i>289 483,56 zł</i>
b) z tytułu umów cywilnoprawnych	721 572,89 zł

Majątek fundacji

Fundacja nie udziela żadnych pożyczek pieniężnych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. fundacja posiada:

for a living planet®

na rachunkach bankowych i lokat w ING Banku Śląskim -	3 290 425,89 zł
na rachunkach bankowych w Citi Banku -	1 979 522,29 zł
na rachunkach lokat w Idea Banku -	9 785 330,13 zł
na rachunkach lokat w DNB -	13 137 533,69 zł

Fundacja nie posiada akcji ani obligacji, ani żadnych nieruchomości.

Fundacja w 2016 roku nabyła środki trwałe (6 zestawów komputerowe PC) na łączną kwotę 27 187,06 zł oraz wartości niematerialne i prawne (oprogramowanie) na łączną kwotę 71 499,90 zł

Wartość aktywów i zobowiązań fundacji jest szczegółowo omówiona w sprawozdaniu finansowym fundacji za rok obrotowy 2016

Zadania zlecone

W danym okresie sprawozdawczym fundacja realizowała następujące zadania zlecone przez podmioty państwowe i samorządowe (zamówienia publiczne) otrzymując następujące dotacje:

1. Ochrona ssaków i ptaków morskich i ich siedlisk, Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, dotacja 0; kwota wydatków 21 941,78
2. Using marine mammals for making science education and science careers attractive for young people, Horizon 2020, dotacja 219 558,18, kwota wydatków 9 224,18
3. MARELITT Baltic - Reducing the impact of marine litter in the form of Derelict Fishing Gear (DFG) on the Baltic Sea environment; Interreg Baltic Sea Region; dotacja 0; ; kwota wydatków 146 962,90
4. Kampania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej mórz i oceanów, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, dotacja 1 310 514,10; kwota wydatków 215 139,68
5. Wdrażanie Zrównoważonego Rozwoju na podstawie Odpowiedzialnej Społecznej Transformacji (WZROST); Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacja 380 093,67, kwota wydatków 412 133,67

Wynik finansowy na tej działalności wynosi 1 104 763,74

Zobowiązania podatkowe

Na koniec 2016 nie było przeterminowanych zaległości podatkowych

for a living planet®

Przeprowadzone kontrole

W 2016 roku przeprowadzona była kontrola przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w projekcie "kampania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej mórz i oceanów". Kontrolujący na podstawie dokonanych czynności kontrolnych nie stwierdził podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości, uchybień oraz zagrożeń w badanym zakresie.

Warszawa, dn.17.07.2017

Magdalena Dul-Komosińska – Prezes Zarządu